

KÜLÖNFÉLEK.

Az U. I. T. választmányi ülése. Az U. I. T. 1923. február 12-én választmányi ülést tartott, amelynek főtárgya a K. M. anyagi biztosítása volt. A nyomdai és papir áraknak rohamos, szinte útólérhetetlen emelkedése ugyanis azt eredményezte, hogy az előfizetési és pártoló díjak megközelítőleg sem fedezik a kiadás költségeit. Az U. I. T. mint kezdő egyesület szintén nincsen abban a helyzetben, hogy a folyóirat fenntartására nagyobb áldozatokat hozzon, amelynek számadását a különböző pályadíjak amúgy is megterhelik. Az egyháztól a múlt évre kapott 5000 leu segély sem nyújt elég biztosítékot az anyagi nehézségek leküzdésére. Ilyen viszonyok között ismét a lét és nem lét kérdése előtt állottunk. A választmány egy értelemmel úgy döntött, hogy a folyóiratot mindenestre fenntartja, mert hisz arra a mai időben, amikor annyira elvagyunk zárva minden irodalmi forrástól, még fokozottabb mértékben szükség van. Azonban tekintettel a súlyos anyagi körülményekre, csak három havonként három ívnyi terjedelemben jelenteti meg s előfizetési árát 60, a pártoló díjat pedig 100 leuban állapította meg. Hisszük, hogy olvasóink és előfizetőink megértik a kényszerhelyzet szülte, emez ideiglenes változtatást s nem csak az előfizetéseket pontosan beküldik, hanem újabb pártolók és előfizetők gyűjtésével a további fennmaradást lehetővé teszik.

Egyházi reformok. Az élet fejlődik s átalakítja az intézményeket is. Az idő hatalma, mint a víz ereje az erős sziklakat, úgy kikezdi a multak minden alkotását. Az emberek látása tisztul, szabadságvágya fejlődik, érvényesülési törekvése erősödik s mint a csira a legkeményebb burkolatot, úgy fészíti szét az útjában álló akadályokat. Tudományban és művészetben, társadalomban és politikában, vallásban és egyházban egyaránt megköveteli a maga jogait az élet és fejlődés. A történelemben ott következtek a legnagyobb katasztrófák, ahol a mesterségesen alkotott külső intézmények a lélek istenadta jogait föltartóztatni akarták érvényesülésükben. A forradalmak, a társadalmi harcok, politikai megrázkódtatások mind ennek az összeütközésnek a következményei. Éppen ezért ott, ahol ezeket a kisebb-nagyobb veszéllyel járó megrázkódtatásokat kerülni akarják, nem zárják el a nap életadó világosságát a fényt szomszjúhozó s élettől dagadó csiráktól, hanem a lassu fejlődés útjait megtisztítatni és egyengetni igyekeznek. De amilyen veszedelmes lehet az érvényesülni akaró élet visszafojtása, éppen olyan, sőt nagyobb kár származhatik abból, ha az élet csiráit védelmező burkolatokat idő előtt erőszakkal törjük fel vagy pedig az idő zordonságára nem figyelve, helyezzük el gyöngé palántáinkat. Szóval a mesterkéltséget, az „idő teljessége” előtt való

reformokból több kár, mint előny származhatik s akárhányszor végromlást eredményezhetnek. Semmiféle reform sem lehet öncél, hanem eszköz a jobbnak kifejlesztéséhez. Amiért valami régi, nem szükségképpen rossz. Sőt az idők patinája akárhányszor különös értéket kölcsönöz az intézményeknek. Jézus szerint is az okos gazda, hoz elő „ót és ujat” az ő éléstárból. A multnak egyetlen pillérét sem szabad bántanunk addig, amíg jobbat és erősebbet nem állithatunk helyébe. Ahol pedig csak holmi vakolat-hiány mutatkozik, ott kár volna az idők viharait kiállott oszlopok megbolygatása. Ami régi, az nem szükségképpen rossz s viszont ami új, az se mindig jó. Ilyenszerű gondolatok foglalkoztatnak bennünket most, az egyházi nagy reformbizottság összehívásának előestéjén.

Felolvasások Kolozsvárt. Az U. I. T. és a D. F. E. a folyó évben is felolvasásokat tartott vasárnap délutánonként a kollegium disztermében, a püspök úr elnöklete mellett. Felolvastak: *dr. Boross György* 2 alkalommal. Először az ótestamentum köréből vetített képekkel, másodsor Renan Ernőről emlékezett meg. *Pálffy Márton* szintén 2 alkalommal egyházi énekeket mutatott be. *Gálfi Lőrinc* az új szövetség köréből s különösen Jézus életéről vetített képekkel. *Vári Albert*: „Az ember a történelemben” címen. *Dr. Gál Kelemen* az „Együttes nevelésről” (coeducatio) és *dr. Csiki Gábor* az amerikai hitrokonaink egyházi és társadalmi életéről. Minden alkalommal *Útő Lajos* vezetésével énekszámok és szavalatok tették élénkebbé a délutáni felolvasásokat. Szavaltak: *Szentiványi Sándor*, *Lőrinczi Géza* teológusok és *Kiss Berta*. Ezeket követőleg a húsvét előtti istentiszteletek folytak ugyanazon helyen és időben, amelyeken egyházi beszédeket mondtak: *Keresztesi Dénes*, *Vári Albert* és *Orbán Lajos*. A közönség meleg érdeklődéssel kísérte mind a felolvasásokat, mind az istentiszteleteket.

Az U. I. T. szakosztályi felolvasásai. Az U. I. T. a folyó évben megkezdte a szakosztályi felolvasásokat, ahol már eddig *dr. Borbély István* Pál apostol telogiájáról tartott nagy készületségre és mély tanulmányra valló felolvasást, amellyel egy részét mutatta be azoknak az előtanulmányoknak, melyeket az Unitárius hitelvek történetének a megírásához végzett. Egy más alkalommal *dr. Varga Béla* „A logikai érték problémája” című művéből mutatott be érdekes részleteket, amely mű különben a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában rövidesen megjelenik. Mindkét esetben a felolvasásokat élénk eszmecsere követte, amelyek ha folytatódnak, szép eredményt szülhetnek tudományos irodalmunk föllendítésében és irányításában.

Hankinson Frigyes unitárius lelkész, ki az arra szoruló unitárius testvéreinket támogatta Budapesten, a magyar vöröskereszt érdemkeresztet kapta annak jeléül, hogy a kormány is hálás emberszerető munkájáért. Ugyanő szép Petőfi-tanulmányt és általa fordított Petőfi-költevényeket olvasott fel

Győrt, utalva azon nagy értékekre, melyek többé nem egy nemzetnek, hanem immár az egész világnak értékei. Petőfi az emberiségé. Ugyancsak Hankinson a „Christian Life” 1923. jan. 26. számában Petőfiről igen szép méltató cikket irt.

A világ reménye az ifjuság lelke. Január 14. minden amerikai unitárius templomban az ifjuság vasárnapja volt. Az országos alapon is megszervezett „Fiatalság Vallásos Egyesülete” irányítása mellett a vasárnap d. e.-ti istentiszteletet minden egyházköztségben az Egyesület kiválóbb fiai és leányai látták el. A cél az volt, hogy a fiatalságnak az egyház életében ilyen módon is aktív szerepet adván, bennük a vallásos érzületet erősítsék s az egyházhoz való ragaszkodást még nagyobbá tegyék.

Közvetlen január 14-ikét követőleg az Egyesület egy országos kampányt indított be az alábbi céllal: 1. Minden egyházköztségben szerveztessék fiók egyesület s azoknak egy, két képviselője jelenjék meg a májusi országos konferencián s a Isles Shvals-on tartandó júliusi gyűléseken, hol közös és egyetemes programot fognak megállapítani az ifjuság vallásos érzületének mélyítési céljából. 2. A meglevő fiókegyesületek megerősítése. 3. A vasárnapi iskola munkájában tevékeny részvétel. 4. Az egész ország Unitárius egyetemi hallgatóinak egy táborba való toborzása s a rokonérzésű külföldi egyetemi hallgatók egyesületeivel összeköttetés és ko-operációs viszony teremése. 5. A templom látogatás elevenebbé tétele az ifjuság között. 6. Az ifjuság részvétele az egyházközségek életének irányításában. 7. Istentiszteleteken való aktive részvét s az ifjuság vallásos érzületének külső kifejezése a napi életben. 8. Az Unitárius világnézet megismertetése és propagálása az ifjuság körében. Az ifjuság vallásos életének gazdagítása és mélyítése.

Érdekes statisztika. Az Amerikai Unitárius Világiak Szövetsége országos kampányt indított azzal a céllal, hogy a templomlátogatást általában elevenebbé tegye. Az egyházközségeket A., B. és C. csoportba osztja a szerint, hogy melyik egyházköztségben aránylag percentekben kifejezve mekkora volt a templomlátogatók száma s az eredményről szóló táblázatot vasárnapi-vasárnapra az ország minden részében leközlík.

A „Vasárnap Délután” szerkesztői kéri azon lelkészeket és tanítókat, akik a nekik küldött példányokkal még nem számoltak el, hogy azt most már rövid időn belül sziveskedjenek megtenni, hogy a nyomdaköltségeket fedezni lehessen.

Elhunytak : *Gaál Domokosné*, szül. *Gálfy Jolán* 41 éves korában Kövenden. — *Dr. Hilibi Haller Gusztáv* Kolozsvár volt polgármestere 50 éves korában február 20.-án Kolozsvárt, kiben az unitáriusok áldott lelkü nagyasszonya: *Özv. Haller Rezsőné* utolsó fiát temette el. — *Bölny Vilmosné*, szül. csókfalvi Faluvégny Vilma 41 éves korában márc. 5-én Székelyudvarhelyen, — *Nagyajtai Péterfy Áron* 74 éves korában márc. 6.-án Homoród-Almásán.